

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ลักษณะประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นงบการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2546 - 2548 โดยใช้ข้อมูลทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นในกลุ่มธนาคาร กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต เนื่องจากทั้งสามกลุ่มนี้มีลักษณะการดำเนินงานและการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นและไม่ศึกษาบริษัทในกลุ่มบริษัทระหว่างพื้นฟูการดำเนินงาน เนื่องจากราคาซื้อขายและหลักทรัพย์ที่อยู่ในกลุ่มนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลทางบัญชี

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ธุรกิจที่เลือกมาเป็นตัวอย่างต้องเป็นบริษัทจดทะเบียนและบริษัทที่ได้รับอนุญาตในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากกระดานหลัก (Main Board) เท่านั้น
2. ธุรกิจที่เป็นตัวอย่างต้องมีข้อมูลราคาตลาดของหลักทรัพย์ ณ วันที่นำส่งงบการเงินตลาดหลักทรัพย์ โดยข้อมูลวันที่รับงบการเงินในช่วงปี 2546 - 2548 เก็บข้อมูลจาก Set Mart ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาจะใช้ข้อมูลทุกกลุ่มอุตสาหกรรมยกเว้นในกลุ่มธนาคาร กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต เนื่องจากทั้ง 3 กลุ่มนี้มีลักษณะการดำเนินงานและการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่น และยกเว้นบริษัทที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มบริษัทที่อยู่ระหว่างพื้นฟูการดำเนินงาน เนื่องจากราคาซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลทางบัญชี
4. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นบริษัทที่มีงบการเงินและข้อมูลที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพียงพอในการคำนวณหาตัวแปรที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลจากงบการเงินรายปีในช่วงปี พ.ศ. 2546 - 2548 โดยเก็บข้อมูลจาก Set Mart ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปรและการวัดค่า

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ราคาหลักทรัพย์ ณ วันที่นำส่งงบการเงินปีปัจจุบัน

2. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1 ภาระผูกพันในงบดุล เก็บข้อมูลจากรายการหนี้สินที่ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities) และหนี้สินไม่หมุนเวียน (Long – term Liabilities) ที่เปิดเผยข้อมูลในงบดุลทุกรายการที่เป็นจำนวนเงิน ประกอบด้วย

2.1.1 หนี้สินหมุนเวียน ได้แก่

2.1.1.1 เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น

2.1.1.2 เจ้าหนี้และตัวเงินจ่าย

2.1.1.3 เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

2.1.1.4 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

2.1.1.5 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

2.1.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน

2.1.2.1 เงินกู้ยืมระยะยาว

2.1.2.2 หุ้นกู้

2.1.2.3 หนี้สินจากสัญญาเช่าระยะยาว

2.1.2.4 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

2.1.2.5 สำรองอื่น

2.2 ภาระผูกพันในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เก็บข้อมูลจากรายการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (Contingent Liabilities) ทุกรายการที่เป็นจำนวนเงิน ได้แก่

2.2.1 หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

2.2.1.1 การค้ำประกันเงินกู้

2.2.1.2 ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าสินทรัพย์

2.2.1.3 ภาระผูกพันตามสัญญาก่อสร้างและสัญญาซื้อสินทรัพย์

2.2.1.4 ภาระผูกพันอื่น

การวัดค่า

1. ราคาหลักทรัพย์หุ้นสามัญต่อหุ้นใช้ราคาปิดของหลักทรัพย์ ณ วันที่ส่งงบการเงิน เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่จะใช้วิธีส่งงบการเงินประจำปีที่ตรวจสอบแล้ว
2. ภาระผูกพันในงบดุล คือ หนี้สินในงบดุล เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ภาระผูกพันดังกล่าวมีผลต่อเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ วัดค่าโดย หนี้สินในงบดุลต่อราคาหลักทรัพย์
3. ภาระผูกพันในหมายเหตุประกอบงบการเงิน คือ หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะทราบผลแน่นอนจากเหตุการณ์ในอนาคต วัดค่าโดย หนี้สินที่อาจจะเกิดต่อราคาหลักทรัพย์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ศึกษาเพื่อบรรยายถึงลักษณะของประชากรที่ศึกษา ซึ่งแสดงด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการทดสอบตามสมมติฐานงานวิจัยทางสถิติที่ได้ทำการทดสอบ ค่าความถี่ของประชากรแบบ (Frequency) ห้ามเขียนเรื่องโปรแกรม เพราะจะมีปัญหาลิขสิทธิ์

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยทำวิเคราะห์ผล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งมีตัวแบบหลักในการวิเคราะห์ความถดถอยตามตัวแบบ ดังนี้

$$\text{ตัวแบบที่ 1 } Price_{it} = \beta_0 + \beta_1 TA_{it} - \beta_2 TL_{it} - \beta_3 TCOL_{it} - \epsilon_{it}$$

$$\text{ตัวแบบที่ 2 } Price_{it} = \beta_0 + \beta_1 TA_{it} - \beta_2 TCOL_{it} - \beta_3 TNCL_{it} - \beta_4 TCOL_{it} - \epsilon_{it}$$

$$\begin{aligned} \text{ตัวแบบที่ 3 } Price_{it} = & \beta_0 + \beta_1 TA_{it} - \beta_2 CUL1_{it} - \beta_3 CUL2_{it} - \beta_4 CUL3_{it} - \beta_5 CUL4_{it} \\ & - \beta_6 CUL5_{it} - \beta_7 NCL1_{it} - \beta_8 NCL2_{it} - \beta_9 NCL3_{it} - \beta_{10} NCL4_{it} \\ & - \beta_{11} NCL5_{it} - \beta_{12} COL1_{it} - \beta_{13} COL2_{it} - \beta_{14} COL3_{it} - \\ & \beta_{15} COL4_{it} - \epsilon_{it} \end{aligned}$$

โดยที่

Price คือ หลักทรัพย์ ณ วันประกาศงบการเงินของปี

TA คือ สินทรัพย์รวม

TL คือ หนี้สินรวม

TCUL คือ หนี้สินหมุนเวียนรวม

TNCL คือ หนี้สินไม่หมุนเวียนรวม

TCOL	คือ	หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นรวม
CUL1	คือ	เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น
CUL2	คือ	เจ้าหนี้และตัวเงินจ่าย
CUL3	คือ	เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี
CUL4	คือ	หนี้สินหมุนเวียนอื่น
CUL5	คือ	ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
NCL1	คือ	เงินกู้ยืมระยะยาว
NCL2	คือ	หุ้นกู้
NCL3	คือ	หนี้สินจากสัญญาเช่าระยะยาว
NCL4	คือ	หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น
NCL5	คือ	สำรองอื่น
COL1	คือ	การค้าประกันเงินกู้
COL2	คือ	ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าสินทรัพย์
COL3	คือ	ภาระผูกพันตามสัญญาก่อสร้างและสัญญาซื้อสินทรัพย์
COL4	คือ	ภาระผูกพันอื่น